

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce I**ng. R. B.,** proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem v Praze 5, Křížová 25, v řízení o přezkoumání rozhodnutí žalované ve věci poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb.,

t a k t o :

I. Žaloba se **z a m í t á.**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná rozhodnutím ze dne 29. 5. 2002 zamítla žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. s odůvodněním, že žalobce nebyl odsouzen a nepředložil ani rozhodnutí o rehabilitaci podle zákona č. 119/1990 Sb. nebo podle zákona č. 198/1993 Sb. Protože jednou ze tří podmínek uvedených v § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. je, že rozhodnutí o věznění žadatele bylo zcela nebo zčásti zrušeno podle zákonů uvedených v předchozí větě a tato podmínka nebyla prokázána, žalovaná žádost zamítla.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce k Vrchnímu soudu v Praze opravný prostředek, v němž namítal, že mu bylo sděleno, že na základě rozkazu ministra vnitra ze dne 9. 9. 1963 byl rehabilitován. Nepovažoval tedy za nutné podat žádost o rehabilitaci podle zákona č. 119/1990 Sb. nebo podle zákona č. 198/1993 Sb. Sdělením Ministerstva spravedlnosti ze dne 14. 3. 1964 mu bylo přiznána částka 6 650,- Kčs jako úhrada jeho nároků vzniklých výkonem neoprávněné vazby. Také proto byl přesvědčen, že již byl rehabilitován.

Žalovaná ve vyjádření poukázala na to, že žalobce sice v rozhodné době byl ve výkonu vazby, ale nebylo rozhodnuto o jeho rehabilitaci podle zákona č. 119/1990 Sb. Proto není politickým vězněm ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. Z těchto důvodů navrhla žalovaná, aby žaloba byla zamítnuta.

V replice žalobce vyjádřil nesouhlas s tím, že není politickým vězněm. Jeho vazba byla vždy považována za vazbu politického vězně, jelikož vyšetřování bylo zahájeno pro podezření ze závažné protistátní činnosti.

Vzhledem k tomu, že Vrchní soud v Praze, který byl věcně a místně příslušný k projednání a rozhodnutí ve věci, tak do 31. 12. 2002 neučinil, byla věc tímto soudem postoupena Nejvyššímu správnímu soudu s poukazem na ust. § 132 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen "s. ř. s."), podle něhož nestanoví-li zákon jinak, věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona (tj. 1. 1. 2003) a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům nebo Nejvyššímu soudu, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud.

Podle ustanovení § 129 odst. 2 s. ř. s. postupuje Nejvyšší správní soud v tomto řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení citovaného zákona.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně správního řízení, které jeho vydání předcházelo a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z listinných důkazů má Nejvyšší správní soud za prokázané, že žalobce byl ve vazbě v době od 11. 6. 1952 do 26. 3. 1953, kdy proti němu bylo vedeno vyšetřování. Ve smyslu dohody uzavřené dne 12. 3. 1964 byla žalobci Ministerstvem spravedlnosti poukázána částka 6.650,- Kčs na úhradu všech jeho nároků vzniklých výkonem neoprávněné vazby.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. se zákon vztahuje na občany České republiky, kteří byli vězněni mezi 25. 2. 1948 a 1. 1. 1990 a u kterých bylo rozhodnutí o jejich věznění zcela nebo částečně zrušeno podle zákona č. 119/1990 Sb. nebo podle zákona č. 198/1993 Sb. Žalobce nesplňuje třetí podmínku stanovenou v citovaném ustanovení, protože, jak sám také nepopírá, nebyl v rozhodném období vězněn, ale byl ve výkonu vazby, aniž by byl odsouzen k trestu odnětí svobody, a proto ani nebyl, a ani být nemohl, rehabilitován podle zákona č. 119/1990 Sb. nebo zákona č. 198/1993 Sb. Účelem prvního z citovaných zákonů je zrušit odsuzující soudní rozhodnutí za činy, které v rozporu s principy demokratické společnosti respektující občanská politická práva a svobody zaručené ústavou vyjádřené v mezinárodních dokumentech a právních normách zákon označoval za trestné a druhý z citovaných zákonů umožnil, aby soud na návrh zrušil či zmírnil trest uložený za trestný čin, na který se nevztahuje rehabilitace podle zákona č. 119/1990 Sb., prokáže-li se během řízení, že jednání odsouzeného směřovalo k ochraně základních lidských a občanských práv a svobod ne zjevně nepřiměřenými prostředky. Protože žalobce nebyl odsouzen, nemohl

být ani rehabilitován podle citovaných zákonů, a proto není žalobce oprávněnou k poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb.

Vzhledem k důvodům výše uvedeným Nejvyšší správní soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady s tímto řízením nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. července 2003

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu